

Lovtidende A

2025

Udgivet den 7. februar 2025

5. februar 2025.

Nr. 118.

Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne

Herved bekendtgøres lov om specialundervisning for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 1653 af 9. august 2021, med den ændring, der følger af § 18 i lov nr. 754 af 13. juni 2023.

Kapitel 1

Specialundervisning for voksne

§ 1. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor eller længerevarende opholder sig i kommunen, efter undervisningspligtens ophør kan få undervisning og specialpædagogisk bistand, der tager sigte på at afhjælpe eller begrænse virkningerne af disse handicap (kompenserende specialundervisning). I tilknytning hertil kan der etableres undervisning, som er tilrettelagt under hensyntagen til deltagernes handicap. Undervisningen kan indrettes i kostskoleform. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om placeringen af kommunalbestyrelsens undervisningsforpligtelse over for personer med fysiske eller psykiske handicap, der bor eller opholder sig i boformer efter §§ 107 og 108 i lov om social service.

Stk. 2. Regionsrådet kan tilrettelægge særlige ungdomsudannelsesforløb.

Stk. 3. Det påhviler desuden regionsrådet at drive undervisningsinstitutioner for de i stk. 1 omfattede personer, som har tale-, høre- eller synsvanskeligheder, og som vedkommende kommunalbestyrelse har henvist til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, jf. § 1 b.

Stk. 4. Regionsrådet kan efter overenskomst med private skoler, institutioner eller initiativtagere henvise de af stk. 3 omfattede personer til undervisning i private skoler eller institutioner m.v. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

Stk. 5. Regionsrådet kan efter aftale med kommunalbestyrelsen varetage kommunale driftsopgaver inden for denne lov, der har en naturlig tilknytning til regionens opgaver, og hvor regionen derfor har særlige kompetencer i forhold til opgavevaretagelsen.

Stk. 6. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om undervisningens mål og indhold samt om afgrænsningen efter denne lov. Børne- og undervisningsministeren fastsætter endvidere nærmere regler om adgangen for kommuner, regioner og undervisningsinstitutioner m.v. til at indhente viden og bistand til kommunens udredning

og specialrådgivning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan efter overenskomst med staten, private skoler, institutioner eller initiativtagere eller andre kommunalbestyrelser henvise personer til undervisning efter stk. 1 i statslige, private eller andre kommunale skoler eller institutioner. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

§ 1 a. (Ophævet)

§ 1 b. Kommunalbestyrelsen foretager henvisning af de i § 1, stk. 1, omfattede personer til specialundervisning og specialpædagogisk bistand ved regionsrådets foranstaltning, når kommunalbestyrelsen finder, at de pågældendes udvikling stiller krav om en særlig vidtgående hensyntagen eller støtte, der bedst kan imødekommes ved en regional foranstaltning.

Stk. 2. Regionsrådet træffer afgørelse om det nærmere indhold af foranstaltningen, jf. stk. 1. Regionsrådets afgørelse træffes efter forhandling med kommunen på grundlag af en indstilling fra kommunen.

Stk. 3. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren m.v. i forbindelse med kommunalbestyrelsens henvisning af personer til regionsrådets foranstaltning. Der kan desuden fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen kan henlægge beføjelser vedrørende henvisning, herunder visitations- og optagelseskompetence, af personer til specialundervisning og specialpædagogisk bistand til regionsråd eller voksenspecialundervisningsinstitutioner, herunder private institutioner.

§ 2. (Ophævet)

Kapitel 2

Lokaler

§ 3. Undervisningen skal gennemføres i egnede lokaler med fornødent udstyr.

Stk. 2. Statslige og regionale lokaler samt lokaler tilhørende private undervisningsinstitutioner, hvis udgifter afholdes af det offentlige, skal stilles til rådighed for kommunalbestyrelsen til brug ved undervisning efter § 1, hvis kommunalbestyrelsen ikke råder over egnede lokaler til virksomhe-

den, og hvis benyttelsen er forenelig med lokalernes øvrige brug. Lokalerne skal stilles vederlagsfrit til rådighed med bestående udstyr. Kommunalbestyrelsen afholder udgifterne til elektricitet, varme og rengøring samt fornøden skolebejtningsbistand.

Stk. 3. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om fremgangsmåden ved anvisning af lokalerne.

Kapitel 3

Tilskud til undervisning, befordring m.v.

§ 4. Kommunalbestyrelsen afholder de med undervisningsvirksomheden forbundne udgifter, herunder udgifterne til undervisningen m.v. på de regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2 og 3. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om fordelingen mellem kommunerne af udgifterne til undervisningen m.v. på de regionale institutioner samt på den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune.

Stk. 2. De fornødne læremidler skal stilles gratis til rådighed for deltagerne.

Stk. 3. Afholder kommunalbestyrelsen udgifter til undervisning af personer, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve godtgørelse fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori de pågældende bor.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan kræve betaling fra en anden kommunalbestyrelse for udgifter til undervisning af personer, der bor i kommunen, for hvilke den anden kommune i henhold til § 9 a, stk. 1, 2, 4 og 6, og § 9 c, stk. 2, 4-6 og 12, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område er handlekommune eller refusionspligtig.

Stk. 5. En deltager, der tilmelder sig undervisning i henhold til § 1 hos en privat overenskomsttager, har som en forudsætning for at modtage undervisning pligt til at oplyse sit navn, adresse og personnummer til den undervisningsinstitution, skole m.v., hvor den pågældende tilmelder sig. Kommunalbestyrelsen kan fra undervisningsinstitutionen, skolen m.v. forlange oplysning om deltagerens navn, adresse og personnummer til brug for afregning med den private overenskomsttager samt eventuelt, hvis den pågældende deltager bor i en anden kommune, opkrævning af godtgørelse for de afholdte undervisningsudgifter m.v. fra kommunalbestyrelsen i den kommune, hvori den pågældende bor, jf. dog stk. 4.

§ 5. Kommunalbestyrelsen sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole for personer, der deltager i undervisningen efter § 1, stk. 1.

Stk. 2. Afholder kommunalbestyrelsen udgifter i henhold til stk. 1 til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og undervisningsinstitution eller skole af personer, der bor i en anden kommune, kan kommunalbestyrelsen kræve godtgørelse fra denne kommune, jf. § 4, stk. 4.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen sørger for eller afholder udgifterne til fornøden befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og den regionale undervisningsinstitution af

personer, der deltager i undervisningen efter § 1, stk. 2, 3 og 5.

Stk. 4. Stk. 3 gælder tilsvarende for den af Borgerrepræsentationen drevne landsdækkende undervisningsinstitution i Københavns Kommune.

Stk. 5. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om befordring.

Kapitel 4

Leder- og lærerkvalifikationer m.v.

§ 6. Undervisningen efter § 1 forestås af en leder, der skal have de fornødne kvalifikationer. Lærerne skal have de fornødne kvalifikationer til at kunne påtage sig den pågældende form for specialundervisning. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen ansætter og afskediger ledere og lærere ved den af kommunalbestyrelsen etablerede undervisning for voksne i henhold til § 1, stk. 1. Ved regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2, 3 og 5, har regionsrådet kompetencen efter 1. pkt.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen udarbejder regler om løn- og andre ansættelsesvilkår for ledere og lærere ved den af private initiativtagere efter overenskomst i henhold til § 1, stk. 7, etablerede undervisning. § 67 i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 5

Styrelsesregler m.v. for kommunale undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne

§ 6 a. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om oprettelse af undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne i kommunen.

§ 6 b. Lederen har det pædagogiske ansvar for institutionens undervisning.

Stk. 2. Lederen varetager den daglige administrative ledelse af undervisningsinstitutionen.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om arbejdets fordeling blandt lærerne.

Stk. 4. Lederen træffer afgørelse i alle enkeltsager vedrørende deltagerne.

Stk. 5. Lederen afgiver indstilling til bestyrelsen om skolens budget.

Stk. 6. Lederen afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om ansættelse og afskedigelse af lærere og andet personale ved undervisningsinstitutionen. Indstillingen fremsendes gennem bestyrelsen med en udtalelse fra denne.

§ 6 c. Kommunalbestyrelsen nedsætter for hver undervisningsinstitution en bestyrelse, der består af:

- 1) 2 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen.
- 2) 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer.
- 3) 2 medlemmer valgt af og blandt undervisningsinstitutionens lærere og øvrige medarbejdere. Heraf skal mindst én være lærer.

4) 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at bestyrelsen udvides med flere medlemmer efter lokalt behov.

Stk. 3. Valg af de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte medlemmer finder sted snarest muligt efter hvert kommunalvalg. Valg af de i stk. 1, nr. 3 og 4, nævnte medlemmer sker for et undervisningsår ad gangen. Medlemmerne fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg har fundet sted.

Stk. 4. Er det ikke muligt at få valgt en deltagerrepræsentant, bortfalder valget af denne.

Stk. 5. Deltagerrepræsentanten må ikke overvære den del af drøftelserne, der angår sager vedrørende enkelte deltagere eller lærere.

Stk. 6. Undervisningsinstitutionens leder deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 7. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden og vælger selv sin formand.

Stk. 8. Bestyrelsens sammensætning og kompetence skal fremgå af undervisningsinstitutionens vedtægter, som fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Stk. 9. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om valg til bestyrelsen og dennes virksomhed.

§ 6 d. Bestyrelsen fastlægger efter indstilling fra lederen og inden for den økonomiske ramme, der er fastsat af kommunalbestyrelsen, undervisningsinstitutionens budget.

Stk. 2. Bestyrelsen afgiver på baggrund af indstilling fra lederen udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse og afskedigelse af lærere og andet personale ved undervisningsinstitutionen.

Stk. 3. Bestyrelsen kan varetage andre opgaver vedrørende undervisningsinstitutionen efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelse.

§ 6 e. For deltagelse i bestyrelsens møder kan der ydes medlemmerne diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befordringsgodtgørelse m.v. i overensstemmelse med reglerne i § 16 i lov om kommunernes styrelse.

§ 6 f. Ved hver undervisningsinstitution dannes et pædagogisk råd, som er rådgivende for institutionens leder og bestyrelse. Rådet består af undervisningsinstitutionens leder og alle medarbejdere, der varetager undervisningsopgaver og andre pædagogiske opgaver.

Stk. 2. Det pædagogiske råd fastsætter selv sin forretningsorden og vælger selv sin formand.

§ 6 g. Ved hver undervisningsinstitution kan deltagerne danne et elevråd til at varetage deres interesser.

Kapitel 5 a

Styrelsesregler m.v. for regionale undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne

§ 6 h. Regionsrådet har det overordnede ansvar for regionens undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Regionsrådet har ansvaret for at tilpasse kapaciteten på og sammensætningen af regionens undervisningstilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet indgår årligt en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af regionens undervisningsinstitutioner.

Stk. 4. Kommunalbestyrelserne i regionen udarbejder rammeaftalen. Rammeaftalen offentliggøres på regionens og kommunernes hjemmesider.

Stk. 5. Kommunalbestyrelserne i regionen er forpligtet til at samarbejde om at tilvejebringe de nødvendige tilbud inden for specialundervisningsområdet.

Stk. 6. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om rammeaftalen, herunder krav til aftalens indhold, tidsfrist for indgåelse af aftalen og koordinering af kapacitet og sammensætning af de regionale undervisningsinstitutioner.

§ 6 i. Regionsrådet nedsætter for hver undervisningsinstitution en bestyrelse, der består af:

- 1) 1 medlem udpeget af regionsrådet.
- 2) 1 medlem udpeget af kommunalbestyrelserne i regionen.
- 3) 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer.
- 4) 2 medlemmer valgt af og blandt undervisningsinstitutionens lærere og øvrige medarbejdere. Heraf skal mindst én være lærer.
- 5) 1 medlem valgt af og blandt undervisningsinstitutionens deltagere.

Stk. 2. Regionsrådet kan beslutte, at bestyrelsen udvides med flere medlemmer efter lokalt behov.

Stk. 3. Valg af de i stk. 1, nr. 1-3, nævnte medlemmer finder sted snarest muligt efter hvert kommunevalg. Valg af de i stk. 1, nr. 4 og 5, nævnte medlemmer sker for et undervisningsår ad gangen. Medlemmerne fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg har fundet sted.

§ 6 j. Bestemmelserne i § 6 b, § 6 c, stk. 4-9, og §§ 6 d-6 g om styrelsesregler m.v. for kommunale undervisningsinstitutioner og § 6 m, stk. 1 og 3, om uddannelse af ledere og lærere gælder tilsvarende for de regionale undervisningsinstitutioner.

Kapitel 5 b

(Ophævet)

Kapitel 6

Fælles bestemmelser om forsøg, medarbejderuddannelse, klage m.v.

§ 6 l. Børne- og undervisningsministeren kan fravige lovens bestemmelser, i det omfang det anses for påkrævet for at fremme forsøgsvirksomhed eller pædagogisk udviklingsarbejde.

Stk. 2. Der kan ydes statstilskud til forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

§ 6 m. Kommunalbestyrelsen sørger for og afholder undervisningsudgifterne til fornøden uddannelse af ledere og

lærere inden for undervisning efter denne lov. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens forpligtelse efter stk. 1 omfatter også ledere og lærere ved undervisning etableret efter overenskomst i henhold til § 1, stk. 7.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om uddannelse i henhold til stk. 1.

§ 7. Til uddannelse af ledere og lærere inden for undervisning efter denne lov kan der ydes statstilskud efter regler, der fastsættes af børne- og undervisningsministeren.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren kan oprette kursus til uddannelse af de i stk. 1 omhandlede ledere og lærere.

Stk. 3. Der kan ydes særlig støtte til ledere og lærere i tilfælde, hvor deltagelse i uddannelseskursus vil påføre dem særlige indtægtstab eller særlig store udgifter.

§ 7 a. Klage over kommunalbestyrelsens afgørelse kan, inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt til klageren, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a i lov om folkeskolen. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan påklages.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder tilsvarende for regionsrådets afgørelser vedrørende de regionale undervisningsinstitutioner, jf. § 1, stk. 2, 3 og 5.

§ 7 b. Børne- og undervisningsministeren kan indhente oplysninger fra kommunalbestyrelser, regionsråd, institutioner med specialundervisning for voksne og overenskomsttagere efter § 1, stk. 7, om alle forhold vedrørende specialundervisning for voksne i henhold til denne lov. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

§ 7 c. (Ophævet)

Kapitel 6 a

Kontaktudvalget

§ 7 d. Kontaktudvalget skal mindst én gang i hver valgperiode drøfte, om der i regionen er regionale undervisningsinstitutioner med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder, jf. § 1, stk. 3, som mest hensigtsmæssigt bør drives af beliggenhedskommunen.

Stk. 2. Børne- og undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for kommunernes overtagelse af de i stk. 1

omfattede undervisningsinstitutioner, herunder at undervisningstilbuddet skal fremgå af den årlige rammeaftale, jf. § 6 h, stk. 3.

Kapitel 7

Ikrafttræden m.v.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. januar 1980.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, der følger af de særlige færøske forhold.

Lov nr. 632 af 16. juni 2014 om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 11. Loven træder i kraft den 1. juli 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 12, § 13, nr. 1-3 og 5, og § 14, nr. 2-4 og 6, træder i kraft den 1. januar 2016.

§ 12. § 1, stk. 4, finder tilsvarende anvendelse for de landsdelsdækkende undervisningstilbud Børnekliviken og Skolen på Kastelsvej, der drives af Borgerrepræsentationen i henhold til lov om folkeskolen, og det landsdækkende undervisningstilbud Institutet for Blinde og Svagsynede, der drives af Borgerrepræsentationen i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

Lov nr. 754 af 13. juni 2023 (Handlekommune for børn, der hjælpes tilbage til Danmark af danske myndigheder, og for børn, hvis forældre er i udlandet, ensretning af begrebsbrug, nødvendige ændringer i handlekommunereglerne som følge af barnets lov m.v.)²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 24

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2024, jf. dog stk. 2.

Stk. 2-5. (Udelades)

Børne- og Undervisningsministeriet, den 5. februar 2025

P.M.V.

OLE HVILSOM LARSEN

/ Lotte Greve

-
- ¹⁾ Lovændringen vedrører § 1, stk. 2, § 1 b, § 4, stk. 1, 2. pkt., § 5, stk. 4, § 6 h, stk. 2, og kapitel 5 b.
- ²⁾ Lovændringen vedrører § 4, stk. 4.